

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: **6 FEB. 2006**
uw kenmerk: C/S&A/05/2053
uw brief van: 25 november 2005
ons kenmerk: arc-2005.02719/2

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden van de Pensioen- en
Uitkeringsraad over de periode 1990-2003

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst van de Pensioen- en Uitkeringsraad over de periode 1990-2003 die het bestuur van deze organisatie in zijn hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 wil doen vaststellen. In uw brief verzocht u de Raad om binnen acht weken advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen aan¹.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.
3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. *Ontwerp-lijst*

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp liggen ten grondslag het rapport *Oorlog duurt een leven lang. Een onderzoek naar instituties en wet- en regelgeving inzake de oorlogsgetroffenen*

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

(Den Haag 1992, PIVOT-rapport nr. 3) en de resultaten van aanvullend onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de Pensioen- en Uitkeringsraad. Van dit aanvullend onderzoek is geen afzonderlijk rapport verschenen.

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen. Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdraggers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van de voorbereiding van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige een historisch-maatschappelijke analyse (HMA) uit te voeren.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging, die gelijktijdig met deze adviesprocedure liep, heeft voor zover nu bekend niet geresulteerd in reacties.

4. Toetsing van inhoudelijke aspecten

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van de ontwerp-lijst. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1947 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van de Pensioen- en Uitkeringsraad. De adviesaanvraag rept echter van een beperktere reikwijdte, te weten de periode 1990-2003. De Raad constateert op basis van het verslag van het driehoeksoverleg en op basis van de ontwerp-lijst dat de lijst bedoeld en geschikt is om de archieven van de Pensioen- en Uitkeringsraad en zijn taakvoorgangers te kunnen selecteren en dus zou moeten gelden voor de periode vanaf 1947.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en -criteria

Uit het verslag van het driehoeksoverleg blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie die niet alleen ziet op de reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen, maar ook op de reconstructie van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen. De historisch-maatschappelijke analyse, die ten behoeve van het driehoeksoverleg is uitgevoerd, maakt duidelijk dat de ontwerp-lijst aan deze doelstelling tegemoet komt.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

In de historisch-maatschappelijke analyse wordt gewezen op het feit dat bij de verstrekking van pensioenen en uitkeringen aan oorlogsgetroffenen veel verschillende organisaties betrokken waren en dat de dossiervorming bij de diverse organisaties gedeeltelijk overlappend is. Een commissie van het ministerie van VWS, waarin ook het NIOD en het Nationaal Archief vertegenwoordigd zijn, onderzoekt momenteel hoe de archieven van al deze instanties zich tot elkaar verhouden. De Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) is de enige organisatie die van overheidswege belast is met de uitvoering van de wetten voor oorlogsgetroffenen. Het belang van het archief van deze organisatie is dan ook evident. Zolang echter het werk van de hierboven genoemde commissie niet is afgerond, lijkt het niet goed mogelijk de waarde te bepalen van de persoonsdossiers van de PUR in relatie tot de persoonsdossiers van verwante (particuliere) organisaties. Daarom adviseert de Raad u de vaststelling van die handelingen die persoonsdossiers als neerslag hebben aan te houden totdat de commissie van VWS een afgewogen oordeel heeft geveld over de waarde van de persoonsdossiers van de PUR in relatie tot die van andere archiefvormers.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

Archieven van derden onder zorgdragerschap van PUR

In het verslag van het driehoeksoverleg wordt vermeld dat PUR te beschouwen is als zorgdrager voor de archieven van zijn taakvoorgangers, maar dat PUR van die organisaties uitsluitend archiefbescheiden met betrekking tot de primaire taken heeft overgenomen. Dat roept bij de Raad de vraag op waar het overige materiaal berust en of PUR adequaat invulling geeft aan het zorgdragerschap ten aanzien van dit materiaal.

Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) vervult een aantal administratieve taken voor PUR. De neerslag daarvan is strikt genomen archief van PUR, waarop ook deze ontwerp-lijst van toepassing is. De Raad vraagt zich af hoe PUR de zorg voor deze archiefbescheiden vorm en inhoud geeft.

Documenting documents

De ontwerp-lijst bevat verschillende handelingen waarvan de neerslag geheel of ten dele van belang kan zijn voor het bepalen van de authenticiteit, de volledigheid, de context alsmede voor het beheer van permanent te bewaren archiefbescheiden. De Raad acht het van groot belang dat dergelijke 'documenting documents' bewaard blijven. Hij adviseert u daarom de waardering van de handelingen 42, 45 en 48 te heroverwegen.

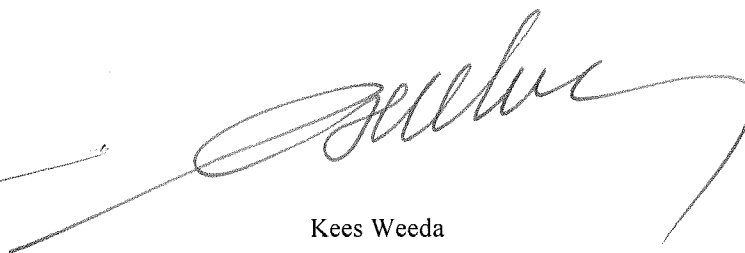
6. *Advies*

De Raad adviseert u deze ontwerp-lijst vast te stellen voor de periode vanaf 1947 met inachtneming van de opmerkingen die in dit advies zijn gemaakt. Ten aanzien van de handelingen met persoonsdossiers als neerslag adviseert de Raad u de vaststelling aan te houden in afwachting van de bevindingen van de VWS-commissie die de samenhang onderzoekt tussen de archieven van de verschillende organisaties die zich hebben bezig gehouden met de verstrekking van pensioenen en uitkeringen aan oorlogsgetroffenen. Wanneer deze commissie tot de conclusie komt dat de persoonsdossiers van PUR allemaal en volledig bewaard dienen te blijven, kan ook het resterende gedeelte van de voorliggende ontwerp-lijst worden vastgesteld.

Hoogachtend,

Els H. Swaab
Voorzitter

Kees Weeda
Algemeen secretaris